

Omschrijving onderwerp	Impact van college van commissarissen op controlewerkzaamheden en controledossier
Wettelijke of normatieve bepalingen	Artikel 137, §2, tweede lid, artikel 140 en artikel 144, §2 van het Wetboek van vennootschappen

Vaststellingen

Waar er een college van commissarissen wordt aangesteld, wordt bij de kwaliteitscontroles nagegaan hoe de controlewerkzaamheden van de beide commissarissen op elkaar worden afgestemd en hoe de resultaten onderling worden besproken en gedocumenteerd in het controledossier. Het College heeft zich naar aanleiding van concrete dossiers dienen uit te spreken over de draagwijdte van de samenwerking tussen commissarissen binnen een college en over de impact hiervan op de documentatie, met name wanneer er tussen de betrokken commissarissen een taakverdeling werd afgesproken.

Relevante bepalingen

Artikel 137, §2, tweede lid Wetboek van vennootschappen bepaalt het volgende:

Wanneer er verscheidene commissarissen zijn benoemd, vormen zij een college. Zij kunnen de controle van de vennootschap onder elkaar verdelen.

Artikel 140 van het Wetboek van vennootschappen bepaalt het volgende :

De commissarissen zijn jegens de vennootschap aansprakelijk voor de tekortkomingen die zij in de uitoefening van hun taak begaan.

Zij zijn zowel jegens de vennootschap als jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van de bepalingen van dit wetboek of van de statuten. Ten aanzien van de overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven wanneer zij aantonen dat zij hun taak naar behoren hebben vervuld en zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, indien daar geen passend gevolg werd gegeven, op de eerste daaropvolgende algemene vergadering nadat zij er kennis van hebben gekregen.

Artikel 144, §2 van het Wetboek van vennootschappen bepaalt het volgende :

Indien de wettelijke controle is toevertrouwd aan meer dan één commissaris, dienen zij overeenstemming te bereiken over de resultaten van de wettelijke controle en geven zij een gezamenlijk verslag over de wettelijke controle van de jaarrekening en een gezamenlijk oordeel af. In geval van verschil van mening geeft elke commissaris zijn mening in een afzonderlijke paragraaf van het verslag met vermelding van de redenen voor het verschil van mening.

Indien de wettelijke controle is toevertrouwd aan meer dan één commissaris, wordt het verslag over de wettelijke controle van de jaarrekening ondertekend door alle commissarissen.

ISA230.8 voorziet het volgende:

8. De auditor dient de controledocumentatie zo op te stellen dat die voldoende is om een ervaren auditor die voorheen niet bij de controle betrokken was in staat te stellen om inzicht te verwerven in:

COLLEGE VAN TOEZICHT
OP DE BEDRIJFSREVISOREN

COLLÈGE DE SUPERVISION
DES RÉVISEURS D'ENTREPRISES

15/11/2018

- (a) de aard, timing en omvang van de controlewerkzaamheden die zijn uitgevoerd overeenkomstig de ISA's en in overeenstemming met de van toepassing zijnde door wet- en regelgeving gestelde vereisten;*
- (b) de uitkomsten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden, alsmede in de verkregen controle-informatie; en*
- (c) significante aangelegenheden voortgekomen uit de controle, de daaruit getrokken conclusies; en significante professional judgments die zijn toegepast om tot die conclusies te komen.*

Standpunt van het College

De gezamenlijke lezing van bovenvermelde bepalingen doet het College besluiten dat bij een onderlinge verdeling van de taken deze taakverdeling dient opgenomen te zijn in de controledocumentatie van iedere commissaris.

Gelet op de collegiale aansprakelijkheid met betrekking tot hun oordeel dient iedere commissaris, lid van het college, inzicht te hebben in de controlewerkzaamheden van de andere leden van het college en dient dit inzicht voldoende gedocumenteerd te worden.

Meer concreet geldt hierbij volgende *best practice*:

Op basis van de afspraken tussen de commissarissen wordt er een gezamenlijke opdrachtbrief opgesteld. De verdeling van de auditwerkzaamheden wordt formeel goedgekeurd door elke betrokken commissaris of permanente vertegenwoordiger die deel uitmaakt van het college.

De betrokken commissarissen beschikken in hun auditdossier over een volledige risk assessment (ISA 315). De verdeling van de werkzaamheden mag niet voor gevolg hebben dat één van de commissarissen een onvoldoende kennis zou hebben van de activiteiten en de risico's van de entiteit.

Voor de werkplanning en voor de uit te voeren controlewerkzaamheden gebeurt er een coördinatie tussen beide commissarissen die gedocumenteerd wordt. Hetzelfde geldt voor wat betreft de auditstrategie.

Op het einde van de controlewerkzaamheden worden de controleresultaten gedeeld. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het uitwisselen van het Audit Summary Memorandum dat in het auditdossier wordt opgenomen.

Op basis hiervan wordt vervolgens een gezamenlijke bevestigingsbrief voorbereid. Hetzelfde geldt voor de closing meeting.

Het controleverslag wordt finaal door beide commissarissen ondertekend.

Indien er een meningsverschil bestaat met betrekking tot de opinie wordt dit meningsverschil in een afzonderlijke paragraaf geformuleerd en wordt dit element ook afzonderlijk gedocumenteerd.